

Sygn. akt VIII **Pa 181/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy-Klimek (spr.)
Sędziowie:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2019r. w Gliwicach

sprawy z powództwa K. S. (S.)

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o wynagrodzenie za pracę, diety, odszkodowanie i zapłatę

i z powództwa wzajemnego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

przeciwko K. S. (S.)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda i pozwanego wzajemnego K. S.

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 20 kwietnia 2018 r. **sygn. akt** IV P 192/16

uchyla zaskarżony wyrok w punkcie 1, 3, 4, 5 i 6 i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T. G., pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

(-) SSR del. Magdalena Kimel (-) SSO Jolanta Łanowy-Klimek (spr.) (-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. VIII Pa 181/18

UZASADNIENIE

Powód K. S. w pozwie skierowanym przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P. domagał się zasądzenia od pozwanej kwoty 7.000 zł tytułem niewypłaconego wynagrodzenia w całości za miesiące od listopada do styczeń 2016 roku, wraz z ustawowymi odsetki od kwoty 3500 zł od 1 listopada 2015 roku do dnia zapłaty, od kwoty 3000 zł od dnia 1 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty, od kwoty około 500 zł za urlop w styczniu 2016 roku do dnia zapłaty, nadto o zasądzenie kosztów procesu, nadto o odstąpienie przez pracodawcę od żądania zwrotu zaliczki w kwocie 600 euro.

W uzasadnieniu wskazał, że w grudniu 2015 roku nie otrzymał całkowitego wynagrodzenia (zwrotu diet) za trasy międzynarodowe do Turcji. Zgodnie umową wypłata miała nastąpić do 10 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni w odniesieniu do podstawy a diety do 20 dnia miesiąca za miesiąc poprzedni. Wypłata podstawy była jednak fikcją, bowiem do 10 wypłacano część za diety a potem resztę. Dodatkowo pracodawca wysłał mu wezwanie do rozliczenia zaliczki pobranej 6 listopada 2015 roku, a po tym czasie powód był w Turcji jeszcze trzy razy i przed każdym pobraniem zaliczki musiał się rozliczyć z poprzedniej.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła powództwo wzajemne domagając się od powoda – pozwanego wzajemnego na swoją rzecz zasądzenia kwoty 4.065,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu wzajemnego do dnia zapłaty i zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wzajemnego wskazano, że powód – pozwany wzajemny otrzymał pełną kwotę należnego mu wynagrodzenia za okres od listopada 2015 roku do stycznia 2016 roku. Powód zarabiał kwotę 1750 zł brutto miesięcznie, jednak były dokonywane z wynagrodzenia potrącenia komornicze. W dniu 10 grudnia 2015 roku powód otrzymał przelew na kwotę 1286,16 zł za listopad 2015 roku, w dniu 8 stycznia 2016 roku otrzymał przelew na kwotę 1286,16 zł za grudzień 2015 roku i w dniu 4 kwietnia 2016 roku otrzymał przelew na kwotę 366,77 zł wynagrodzenia urlopowego. W odniesieniu do diet, to strona pozwana wypłaciła je nie tylko w całości, ale również nadpłaciła o 26,60 zł więcej niż powinna. Powód powinien otrzymać za okres od lipca 2015 roku do grudnia 2015 roku 21648,08 zł a powód otrzymał łącznie 21674,68 zł. Wobec istniejącej nadpłaty strona pozwana nie wypłaciła powodowi diet za ostatnie dwie podróże służbowe. Dodatkowo powód pobrał zaliczki w kwocie łącznej 5338 euro, rzeczywiste podróże służbowe wyniosły 2568,97 euro a zatem powód powinien zwrócić 1632 euro. Powód nie rozliczył się z kwoty 936,97 euro, co przy uwzględnieniu kursu euro w poszczególnych okresach stanowi kwotę 4038,45 zł, co powiększone o nadpłatę w kwocie 26,60 zł daje kwotę objętą pozwem wzajemnym.

Na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2016 roku powód podtrzymał zadanie w zakresie wynagrodzenia za okres w.w. , przy czym w zakresie kwoty 500 zł stanowiącej ekwiwalent za urlop , podtrzymał żądanie zapłaty kwoty różnicy między 500 zł a 366 zł, nadto wniósł o zasądzenie : kwoty 900 euro, tytułem niesłusznie potrąconej przez pozwaną, a związanej z kradzieżą w R. , kwoty 70 euro za wydatki na S., nadto wniósł o zasądzenie diet za okres od 1 listopada 2014 roku do 21 grudnia 2015 roku, które wypłacono powodowi w kwotach zaniżonych.

W odpowiedzi na zmienione żądania strona pozwana wniosła o oddalenie tych żądań i zasądzenie kosztów procesu.

Powód pismem z dnia 28 kwietnia 2016 roku domagał się zasądzenia wynagrodzenia za okres od 1 lipca 2014 roku do 16 stycznia 2016 roku z tytułu zaniżonych diet, podtrzymał żądania zwrotu kosztów za rozmowy telefoniczne, za kradzież w R., wniósł o zasądzenie ryczałtów za noclegi, zwrotu 70 euro za GO B. – wydatki na S., anulowania zwrotu zaliczki, zwrot zaliczki i zasądzenie odsetek ustawowych.

Pismem z dnia 6 września 2016 roku powód sprecyzował powództwo i wniósł o zasądzenie szeregu kwot za okres od grudnia 2014 roku do stycznia 2016 roku (k. 223 in) oraz zasądzenie kosztów procesu. Powód zakwestionował również autentyczność swoich podpisów na 9 dowodach KW.

Pismem z dnia 28 października 2016 roku pozwana – powód wzajemny rozszerzył powództwo wzajemne o kwotę 4.015 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenie kosztów procesu. Kwota powyższa obejmuje nadpłatę w całym okresie od października 2014 roku do grudnia 2015 roku.

W toku rozprawy w dniu 31 października 2016 roku powód podtrzymał żądania jak w piśmie procesowym z dnia 6 września 2016 roku, w zakresie 900 euro za kradzież i 1000 zł za rozmowy telefoniczne. W pozostałym zakresie powód cofnął pozew bez zrzeczenia się roszczenia.

Strona pozwana wyraziła zgodę na cofnięcie pozwu.

Wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2018r. – Sąd Rejonowy w T. G. oddalił powództwo główne w zakresie żądania zapłaty jak w piśmie z dnia 6 września 2016 roku, zapłaty odszkodowania w kwocie 900 euro oraz zapłaty kwoty 1000 zł w zakresie zwrotu za rozmowy telefoniczne (pkt 1); umorzył postępowanie w pozostałym zakresie co do powództwa głównego(pkt 2); w zakresie powództwa wzajemnego zasądził od powoda - pozwanego wzajemnego K. S. na rzecz pozwanego - powoda wzajemnego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 8.080,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

- od kwoty 4.065,05 zł od dnia 4 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 4.015) od dnia 31 października 2016 roku do dnia zapłaty (pkt 3),

ustalono opłatę od powództwa głównego na kwotę 3.350 zł (pkt 4), odstąpiono od obciążania powoda – pozwanego wzajemnego K. S. kosztami sądowymi (pkt 5).zasądził od powoda – pozwanego wzajemnego K. S. na rzecz pozwanego – powoda wzajemnego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P.: kwotę 4.050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w zakresie powództwa głównego oraz kwotę 1.755 zł (jeden tysiąc siedemset pięćdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w zakresie powództwa wzajemnego.

Powyższy wyrok zapadł w następującym stanie faktycznym :

Jak ustalono, przed zawarciem umowy o pracę strony łączyła umowa zlecenia w okresie od 1 lipca 2014 roku do 12 października 2014 roku.

Powód – pozwany wzajemny ,zawarł z pozwanym – powodem wzajemnym umowę o pracę w dniu 13 października 2014 roku na czas określony od dnia 13 października 2014 roku do 31 października 2017 roku na stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony. Umówione wynagrodzenie miało wynosić 1680 zł brutto.

Powód K. S. miał otrzymywać wynagrodzenie do 10 dnia każdego miesiąca za poprzedni miesiąc.

W roku 2015 wynagrodzenie powoda wyniosło 1750 zł brutto. Wynagrodzenie podlegało zajęciu komorniczemu.

W dniu 10 grudnia 2015 roku powód otrzymał przelew na kwotę 1286,16 zł jako wynagrodzenie za listopad 2015 roku, w dniu 8 stycznia 2016 roku otrzymał przelew jako kwotę 1286,16 zł za wynagrodzenie za grudzień 2015 roku i w dniu 4 kwietnia 2016 roku otrzymał przelew na kwotę 366,77 zł wynagrodzenia urlopowego.

Powód wyjeżdżając w trasy międzynarodowe kwitował odbiór zaliczki na poczet wyjazdu, a po powrocie rozliczał podróż służbową. Rozliczanie odbywało się dwuetapowo: najpierw kierowca rozliczał podróż służbową, a następnie rozliczenie to szło do służb finansowych Spółki, gdzie analizowało koszty, naliczano diery i ryczałty. Jeżeli po rozliczeniu okazywało się, że powód miał jeszcze określoną kwotę euro, kolejna wypłacona zaliczka była pomniejszana o środki jakie powód posiadał. W dokumentach rozliczano zwrot pozostałych świadczków i wydanie nowych, jednak fizycznie wypłacano jedynie różnicę.

Należne powodowi delegacje były przelewane na rachunek bankowy powoda lub wypłacane gotówką.

W dniu 6 listopada 2015 roku powód – pozwany wzajemny pobrał zaliczkę na wjazd do T. w kwocie 600 euro.

Podczas jednego z wyjazdów do T.powód w R.został okradziony, do kradzieży doszło w związku z brakiem zachowania przez powoda ostrożności. Skradziono wówczas powodowi kwotę 900 euro. Kwotę ta powód zobowiązał się pracodawcy zwrócić w ratach.

Czytnik (...) został przez powoda zakupiony za środki pracodawcy.

Pismem z dnia 20 stycznia 2016 roku pozwany – powód wzajemny wezwał powoda – pozwanego wzajemnego do zwrotu zaliczki w kwocie 600 euro tj. 2669,40 zł.

W odniesieniu do rozmów telefonicznych strony ustaliły, że powód płaci za rozmowy prywatne. Powód wyrażał zgodę na potrącenie swoich prywatnych rozmów.

W pozwanej Spółce obowiązywał regulamin wynagradzania.

W zakresie diet na podstawie porozumienia z dnia 3 sierpnia 2015 roku strony przewidywały możliwość wypłacania diety w wysokości 50 zł na terenie wszystkich państw.

Za okres od 13 października 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku strona pozwana – powód wzajemny wypłaciła powodowi kwotę 44.320,54 zł z tytułu podróży służbowych. Powodowi za powyższy okres należne było 35.620,97 zł. Pozwana nadpłaciła zatem powodowi z tytułu podróży służbowych kwotę 8.699,57 zł.

Stosunek pracy rozwiązał się z dniem 16 stycznia 2016 roku w następstwie wypowiedzenia przez powoda.

Sąd Rejonowy powyższy stan faktyczny oparł na dokumentach wskazanych wyżej. Część dokumentów była kwestionowana przez powoda co do ich autentyczności. Z opinii biegłego F. wynika, że to powód podpisał się na kwestionowanych dowodach KW. Sąd Rejonowy oparł się również na zeznaniach świadków W. Ł. , T. D. , M. S. , J. L. k. , P. R. (1). W odniesieniu do zeznań świadka M. L. k. 323-334 i zeznań powoda Sąd oparł się na nich w części, w jakiej przystają do ustalonego stanu faktycznego. W tym zakresie mają swe oparcie w pozostałym materiale dowodowym. W pozostałym zakresie, Sąd uznał te zeznania za niewiarygodne. Sąd Rejonowy oparł się w całości na opiniach biegłych F. i L. uznając je za sporządzone zgodnie z zasadami sztuki, pełne, nie zawierające sprzeczności.

W tak ustalonym stanie faktycznym , Sad I instancji uznał, iż powództwo główne było niezasadne i jako takie podlegało co do zasady oddaleniu.

Wskazano, iż podstawę prawną dochodzonych roszczeń w zakresie podróży służbowej stanowi art. 77⁵ § 1 Kodeksu pracy, zgodnie z którego treścią pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową. Zgodnie z § 3 warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu u innego pracodawcy niż wymieniony w § 2 określa się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania. A § 4 stanowi, że postanowienia układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika, o którym mowa w § 2.

Zgodnie z opinią biegłego L. powodowi wypłacono za cały okres zatrudnienia z umowy o pracę wszystkie należne mu składniki wynagrodzenia związane z podróżą służbową. Co więcej nadpłacono powodowi wynagrodzenie o blisko 9000 zł w tym zakresie.

W zakresie żądania zasądzenia kwoty 900 euro stwierdzono, iż zgodnie z art. 114 kodeksu pracy pracownik, który wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych ze swej winy wyrządził pracodawcy szkodę, ponosi odpowiedzialność materialną według zasad określonych w przepisach niniejszego rozdziału. Zgodnie z

art. 119 kodeksu pracy odszkodowanie ustala się w wysokości wyrządzonej szkody, jednak nie może ono przewyższać kwoty trzymiesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody.

Jednak zgodnie z art. 124 kodeksu pracy pracownik, któremu powierzono z obowiązkiem zwrotu albo do wyliczenia się między innymi pieniądze odpowiada w pełnej wysokości za szkodę powstałą w tym mieniu. Od odpowiedzialności pracownik może się uwolnić, jeżeli wykaże, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych, a w szczególności wskutek niezapewnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia.

Powodowi powierzono pieniądze w wysokości 900 euro, powód nie dopilnował tych pieniędzy pozostawiając je w pojeździe, skąd zostały skradzione. Doszło zatem do szkody w mieniu pracodawcy, za którą ponosi odpowiedzialność powód. Z tych względów pozwany- powód wzajemny był uprawniony do nałożenia na powoda –pozwanego wzajemnego obowiązku zwrotu. Z tych względów żądanie zasądzenia zwrotu wypłaconego pracodawcy odszkodowania nie mogło zostać uwzględnione.

W zakresie żądania zapłaty za rozmowy telefoniczne należy zauważyć, że powód nie wykazał, aby rzeczywiście pozwany miał zapłacić mu za wszystkie rozmowy telefoniczne. Dokumentacja zgromadzona w sprawie wskazuje, że pracodawca płacił za rozmowy służbowe, a za resztę płacił powód. Z tych względów nie sposób uznać, aby pracodawca był w tym zakresie bezpodstawnie wzbogacony i także w tym zakresie żądanie oddalono.

Z powyższych powodów orzeczono jak w pkt 1.

W zakresie, w jakim powód cofnął pozew za zgodą pozwanego orzeczono jak w pkt 2 wyroku.

W zakresie powództwa wzajemnego, Sąd I instancji uznał, iż zasługiwało ono na uwzględnienie. Z opinii biegłego wynikało, jak wskazano, że powód jest bezpodstawnie wzbogacony o kwotę 8.699,57 zł. Z tych względów orzeczono jak w pkt 3 wyrok. O odsetkach za opóźnienie orzeczono po myśli art. 481 kc.

O kosztach sądowych orzeczono jak w pkt 4 i 5 wyroku, odstępując od obciążenia powoda –pozwanego wzajemnego kosztami sądowymi (od powoda nie pobrano opłaty po rozszerzeniu pozwu).

W zakresie pozostałych kosztów procesu Sąd I instancji obciążył powoda-pozwanego wzajemnego kosztami procesu na rzecz strony wygrywającej w zakresie powództwa głównego z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru (75%stawki minimalnej) i w sprawie z powództwa wzajemnego w zakresie zwrotu uiszczonych opłat od pozwów i wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru (75%stawki minimalnej).

Apelację wniosła strona powodowa, , zaskarżyła wyrok co do pkt 1 i 3

i zarzuciła :

- naruszenie prawa materialnego - art. 77 (5) par 4 kodeksu pracy poprzez jego niezastosowanie i oparcie się w zakresie ustalenia wysokości należnych pracownikowi diet za podróże służbowe na autonomicznych źródłach praw pracy w sytuacji gdy zawierały one przepisy mniej korzystne dla pracownika niż przepisy rozporządzenia z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.2),

- naruszenie art. 124 par. 3 kodeksu pracy poprzez jego niezastosowanie w sytuacji gdy szkoda w postaci utraty 900,00 Euro (kradzież w Rumunii) powstała z przyczyn niezależnych od pracownika, a w szczególności w skutek niezapewnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia,

- naruszenie przepisów postępowania - art. 217 par. 1 k.p.c. oraz art. 217 par. 2 k.p.c. oraz 236 k.p.c. poprzez niedopuszczenie wnioskowanych przez powoda w piśmie z dnia 29 marca 2018 roku dowodów w postaci zobowiązania pozwanego do dostarczenia dokumentacji z której wynikałoby na jakie należności składają się kwoty z dowodów KW, w sytuacji gdy potrzeba powołania tych dowodów wyniknęła dopiero po wydaniu przez biegłego opinii z dnia 8

marca 2018 roku, w której biegły stwierdził, iż na dowody KW składają się oprócz diet winiety, opłaty za parkingi, wazanie, opłaty za przejazdy, co miało wpływ na wynik spraw bowiem celem prawidłowego rozstrzygnięcia w zakresie niewypłaconych powodowi diet należało dokładnie ustalić jakie składniki składają się na kwoty wynikające z KW,

- naruszenie przepisów postępowania- 227 k.p.c. i 236 k.p.c. poprzez niedopuszczenie (i nie wydanie postanowienia dowodowego), w zakresie wniosku powoda zawartego w piśmie z dnia 19 kwietnia 2016 roku zatytułowanym „Pozew o zapłatę zaległego wynagrodzenia” o dopuszczenie dowód z przesłuchania świadków P. R. (2) oraz M. L. na okoliczność wysokości umówionego wynagrodzenia w tym diet za Turcję w wysokości 750,00 Euro (wniosek ten był ponowiony przez powoda w piśmie z dnia 24 marca 2017 roku), co miało wpływ na wynik postępowania w zakresie ustalenia wysokości należnego powodowi wynagrodzenia.

- naruszenie przepisów postępowania - art. 233 par. 1 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów z dokumentów w postaci KW (...), KW (...), KW (...), KW (...), KW (...), KW (...), poprzez uznanie, iż na ich podstawie zostały wypłacone powodowi diety, podczas gdy nie zostały podpisane przez powoda i kwestionował on, iż otrzymał na ich podstawie jakiegokolwiek środków; powyższe miało wpływ na wynik sprawy albowiem wpłynęło na zakres rozstrzygnięcia z pkt. 1 wyroku,

- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 278 par. 1 k.p.c. oraz 236 k.p.c. poprzez niedopuszczenie dowodu z drugiego biegłego grafologa (i niewydanie postanowienia dowodowego w powyższym zakresie) na okoliczność prawdziwości podpisów złożonych pod KW (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) w sytuacji gdy powód złożył w piśmie z dnia 21 marca 2017 roku szczegółowe i merytoryczne zastrzeżenia do opinii biegłego grafologa, co ma wpływ na wynik sprawy ponieważ uniemożliwia Sądowi Okręgowemu merytoryczną kontrolę w powyższym zakresie.

- naruszenie przepisów postępowania- 217 par. 1 k.p.c. oraz 217 par. 3 k.p.c. poprzez niewydanie postanowienia dowodowego w zakresie dowodów zgłoszonych przez powoda w piśmie z dnia 3.10.2017 roku tj. wniosku o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka P. R. (1) oraz dowodu z przesłuchania powoda na okoliczność iż do podpisania oświadczeń o wyrażeniu zgody na potrącenie z wynagrodzenia kwot tytułem rzekomo przekroczonego limitu rozmów został zmuszony przez pracodawcę oraz o zobowiązanie do przedstawienia bilingów telefonicznych, na okoliczność ustalenia za jakie kwoty powód wykonał od 10.2014- (...) rozmowy prywatne z telefonu służbowego, co miało wpływ na wynik postępowania w zakresie ustalenia zasadności żądania przez powoda kwoty 1000,00 zł w zakresie zwrotu za rozmowy telefoniczne,

- naruszenie przepisów postępowania -art. 233 par. 1 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodu z dokumentu w postaci tabeli załączonej do pisma pozwanego z dnia 28.10.2016 roku, w sytuacji gdy nie została ona poparta żadnymi innymi dowodami z dokumentów, a nadto jej treść stoi w sprzeczności z zeznaniami świadków J. L. oraz W. Ł. a także z zeznaniami powoda w zakresie sposobu rozliczania zaliczek oraz z ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd w zakresie sposobu rozliczania zaliczek, co miało wpływ na wynik sprawy w zakresie rozstrzygnięcia o powództwie wzajemnym,

- naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 272 k.p.c. poprzez nie dopuszczenie dowodu z konfrontacji świadka T. D. z powodem K. S., mimo iż powód składał taki wniosek dowodowy a zeznania powyższych osób w zakresie rozliczenia się powoda z ostatniej zaliczki były ze sobą sprzeczną, co miało wpływ na wynik sprawy w rozstrzygnięcia o zwrocie ostatniej zaliczki (powództwo wzajemne).

Nadto wniesiono:

-o zobowiązanie pozwanego (...) sp. z o.o. w P. do dostarczenia dokumentacji z rumuńskiej Policji na okoliczność, iż kradzież powodowi w Rumunii kwoty 900.00 zł miała miejsce z przyczyn niezawinionych przez powoda., z uwagi na uznanie , iż kradzież kwoty 900.00 Euro powstała z przyczyn leżących po stronie powoda.

Powołując się na powyższe, powód domagał się : zmiany wyroku w punkcie 1 poprzez zasądzenie kwoty 52.637,67 zł i oddalenia powództwa wzajemnego, ewentualnie uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda i pozwanego wzajemnego kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Apelacja powoda i pozwanego wzajemnego jest uzasadniona.

W ocenie Sądu Okręgowego zaskarżony wyrok nie jest trafny albowiem nie odpowiada prawu. Ustalone przez Sąd I instancji okoliczności faktyczne nie były wystarczające do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia. Sąd I instancji, nie ustalił wszystkich istotnych dla sprawy okoliczności. A także pominął wniosku dowodowe strony pozwanej zmierzające do wyjaśnienia tych okoliczności. Zarzuty apelacji co do naruszenia art. 233 par. 1 kpc są zasadne, bowiem ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji miała charakter dowolny .

W szczególności zwrócić należy uwagę, iż budzi wątpliwości dokumentacja na podstawie której dokonywano wyliczenia wysokości należnych powodowi świadczeń z tytułu wynagrodzenia oraz podróży służbowych i rozliczanych zaliczek. Przedłożone przez pozwaną i powódkę wzajemną rozliczenia kosztów podróży służbowej poza granicami kraju są nieczytelne , w tym sensie , iż nie można w sposób oczywisty ocenić jak wyliczono kwoty ostateczne. Brak dokumentów potwierdzających wypłaty i zwroty zaliczek, ewentualnie ich rozliczenie. Te same zastrzeżenia dotyczą rozliczenia wydatków podczas delegacji i wypłaty z kasy na rzecz powoda. Sąd I instancji uznał te dokumenty za wiarygodne, Tymczasem powód kwestionował treść tych dokumentów, twierdził, że ich nie podpisał , a także , iż nie zostały mu wypłacone kwoty , jak by to wynikało z dokumentów kasowych, w szczególności KW. Fakt, iż pozwana nie wypłaciła mu w całości należnego mu wynagrodzenia i należności związanych z podróżami służbowymi spowodowało, iż rozwiązał umowę o pracę, a także zawiadomił PIP. Biegły grafolog wprawdzie stwierdził, iż większość tych podpisów pochodzi od powoda, ale trzeba zauważyć, co podnosiła strona powodowa w toku procesu, iż część tych dokumentów nie została podpisana przez powoda a Sąd Rejonowy uznał , iż wszystkie dokumenty zostały podpisane przez powoda . Sąd Rejonowy pomimo merytorycznych zastrzeżeń co do opinii grafologa, uznał, iż nie ma podstaw do wyjaśnienia tych zarzutów. W ocenie Sądu Okręgowego było to błędne założenie, gdyż powód kwestionował przede wszystkim sposób przeprowadzenia opinii, a w szczególności na podstawie jakich próbek dokonano oceny pisma powoda, a także fakt , iż ocenie podlegały kserokopie dokumentów na których powód złożył podpisy. Sąd Rejonowy nie wyjaśniając tych zarzutów, zlecił biegłemu specjalście z zakresu wynagrodzeń wyliczenie należności wypłaconych powodowi, i tych które mu się ewentualnie należały. W ocenie Sądu Okręgowego było to błędne, albowiem bez wyjaśnienia zarzutów powoda w drodze co najmniej opinii uzupełniającej biegłego grafologa, stawianie takiej tezy było przedwczesne.

Ponadto , w toku postępowania przed Sądem I instancji , nie dokonano żadnych ustaleń w zakresie dochodzonej przez powoda i pozwanego wzajemnego kwoty 900 euro. Pomimo zgłoszonych przez powoda w tym zakresie wniosków dowodowych. Poprzestając na twierdzeniu, iż powód ponosi odpowiedzialność za powierzone mu mienie, w tym zakresie pieniądze do rozliczenia. Powód w toku procesu podnosił, iż sporna kwota została mu skradziona jak i też inne jego rzeczy na terenieR. Podnosił, iż przestępstwo zostało przez niego zgłoszone, ponadto twierdził, iż nie ponosi winy za kradzież , gdyż kabina była przez niego prawidłowo zabezpieczona. Natomiast pozwana i powódka wzajemna obciążyla go ta kwota, nie dokonując żadnych ustaleń co do okoliczności kradzieży.

Żadnych ustaleń nie dokonano, także w zakresie zgłoszonego roszczenia przez powoda i pozwanego wzajemnego, co do kosztów rozmów telefonicznych , którymi obciążono powoda .

Nie dokonano też żadnych ustaleń w zakresie rozliczeń pomiędzy powodem i pozwaną co do obciążenia powoda kosztami prywatnych rozmów telefonicznych , w sytuacji gdy powód podnosił, iż obciążenie go tymi kosztami było nieuzasadnione, gdyż nie prowadził rozmów prywatnych z telefonu służbowego, a ponadto twierdził, iż został

zmuszony do podpisania oświadczenia o wyrażeniu zgody na potrącenie przez pracodawcę, a okoliczności te były znane świadkowi P. R. (1). Powód wnioskował o przeprowadzenie konfrontacji ze świadkiem, a nadto o zobowiązanie pozwanej do przedłożenia bilingów jego rozmów telefonicznych za okres od 10.2014r. do 11.2015r. Dowody te zostały przez Sąd I instancji pominięte, bez merytorycznego uzasadnienia w pisemnych motywach rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy uznał, iż nie dokonano także ustaleń w zakresie dochodzonych kwot w powództwie wzajemnym. Powód kwestionował wyliczenia nierozliczonych według pozwanej i powódki wzajemnej zaliczek, podnosząc iż dochodzone pozwem wzajemnym kwoty wynikają jedynie z zestawienia dokonane przez pozwaną i nie są poparte żadną dokumentacją źródłową. Sąd I instancji, wobec takiego stanowiska procesowego nie dążył do wyjaśnienia sposobu wyliczenia przez pozwaną i powódkę wzajemną tych kwot, skupiając się wyłącznie na wyliczeniach biegłego.

Do rozważań w tym miejscu dodać należy, iż w ocenie Sądu Okręgowego, w toku postępowania przed Sądem I instancji nie dokonano w sposób prawidłowy określenia ram przedmiotowych niniejszego sporu, co miało bezpośrednie przełożenie na treść sentencji zaskarżonego wyroku i odzwierciedlenie w pisemnych motywach tegoż rozstrzygnięcia. A mianowicie, nie określono czego dotyczy powództwo główne, ocenione przez Sąd I Instancji. Zarówno bowiem w sentencji zaskarżonego wyroku jak i jego uzasadnieniu, Sąd Rejonowy cytuje treść pisma strony, co jest niedopuszczalne z punktu widzenia treści orzeczenia, a ponadto czyni utrudnienia w zakresie kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia.

Zdaniem Sądu Okręgowego, oznaczenie przedmiotu sprawy zasadniczo powinno być na tyle szczegółowe, aby na podstawie samego wyroku można było wstępnie określić granice powagi rzeczy osądzonej.

Treść rozstrzygnięcia powinna mieć niebudzącą wątpliwości formułę, tak aby wyrok stanowczo rozstrzygał o prawach i obowiązkach stron oraz ewentualnie nadawał się do wykonania. Dopuszczalne jest przy tym odwołanie się do innych dokumentów (zwykle jednak nie pochodzących od stron), które mają stanowić integralną część wyroku - szkiców sytuacyjnych sporządzonych przez geodetę czy urzędowych rejestrów (wyroki SN: z dnia 16 lutego 2012 r., III CSK 201/11, z dnia 30 maja 2014 r., III CSK 179/13, Gdy w wyroku zasądzona zostaje kwota, należy oznaczyć jej wysokość przez wskazanie liczbowe i słowne, a także określenie waluty. Konieczne jest również oznaczenie wysokości odsetek, przy czym, w przypadku odsetek ustawowych, wystarczające jest poprzestanie na użyciu formuły "wraz z ustawowymi odsetkami" bądź "wraz z odsetkami w wysokości określonej w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych". W sytuacji natomiast, gdy sąd zasądza odsetki umowne, powinien wyraźnie oznaczyć ich wysokość przez wskazanie procentowe i bez odwoływania się do tekstu umowy. Zasądzenie odsetek wymaga bezwzględnie wskazania daty początkowej biegu odsetek i powinno zawierać określenie "do dnia zapłaty", o ile nie zachodzi konieczność wskazania również konkretnej daty.

Odnosząc się do zarzutów apelacji wskazać należy, iż okazały się zasadne. Wyrok podlega uchyleniu w świetle przepisu art. 386 par. 4 kpc, z tego względu, iż nie rozpoznano istoty sporu, a także ponowne przeprowadzenie postępowania będzie się wiązało z przeprowadzeniem postępowania dowodowego w całości.

Sąd Rejonowy, ponownie rozpoznając sprawę winien przede wszystkim dążyć do sprecyzowania zakresu i ram powództwa, poprzez zobowiązanie powoda do przedstawienia swoich wyliczeń w zakresie roszczenia głównego, określonego w piśmie procesowym z dnia 6 września 2016r. (karta 223), a także do poparcia tych wyliczeń własnymi notatkami lub innymi dokumentami, a także zobowiązanie pozwanej i powódki wzajemnej do wskazania szczegółowego sposobu nierozliczonych przez powoda zaliczek.

Następnie dokona ustaleń faktycznych w zakresie oceny wiarygodności dokumentacji przedłożonej przez pozwaną i powódkę wzajemną tj. dokumentów dotyczących rozliczenia podróży zagranicznych powoda, rozliczonych zaliczek i dokumentów KW, poprzez uwzględnienie wniosków powoda zawartych w piśmie z dnia 21 marca 2017r. (k. 253) i przeprowadzenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego grafologa. Przy rozważeniu opcji, iż materiałem poglądowym dla biegłego powinny być oryginały badanych dokumentów, co dotyczy nie tylko próbek pisma powoda, ale także ocenianej dokumentacji pozwanej. Dopiero po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w powyższym zakresie Sąd Rejonowy rozważy dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu wynagrodzeń i sformułuje

szczegółową tezę dowodową dla biegłego, ze wskazaniem własnych założeń, , które powinien przyjąć biegły przy wyliczeniach wzajemnych należności stron.

Sąd Rejonowy przeprowadzi także postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia spornych okoliczności co do roszczeń powoda obejmujących : kwotę 900 euro , a w szczególności co do okoliczności kradzieży i oceny winy powoda , oraz żądania kwoty 1000 zł., z tytułu zwrotu za rozmowy telefoniczne , uznając wnioski dowodowe już zgłoszone przez powoda i pozwanego wzajemnego, ewentualnie - według uznania zobowiąże strony do inicjatywy dowodowej w tym zakresie.

Po przeprowadzeniu postępowania w w.w. zakresie , Sąd Rejonowy ponownie oceni zasadność zgłoszonych roszczeń, obu stron.

(-) SSR del. Magdalena Kimel (-) SSO Jolanta Łanowy-Klimek (spr.) (-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sędzia Przewodniczący Sędzia